

התנועה לחופש המידע
الحركة لحرية المعلومات
The Movement for Freedom of Information

23.03.2022

לכבוד

mankal@moh.health.gov.il	מנכ"ל משרד הבריאות – פרופ' נחמן אש
lishka10@clalit.org.il	מנכ"לית קופת חולים כללית – גב' רות רלבג
general_manager@mac.org.il	מנכ"לית קופת חולים מכבי – גב' סיגל דדון-לוי
CEOOffice@meuhedet.co.il	מנכ"לית קופת חולים מאוחדת – גב' סיגל רגב רוזנברג
באמצעות מערכת מקוונת	מנכ"ל קופת חולים לאומית – מר חיים פרננדס
באמצעות מערכת מקוונת	מנכ"ל עיריית תל אביב – מר מנחם לייבה
באמצעות מערכת מקוונת	מנכ"ל עיריית ירושלים – מר איציק לארי

שלום רב,

הנדון: נתונים אודות התחסנות האוכלוסייה בחיסוני השגרה

הרינו לפנות אליכם בסוגייה החשובה שבנדון, בדברים כדלקמן:

- מזה שנים רבות משרד הבריאות ("המשרד") ממליץ ומעודד לחסן את כלל האוכלוסייה בכל חיסוני השגרה אשר כוללים חיסונים כנגד מחלות נפוצות, מדבקות או בעלות סיכון גבוה לפגיעה משמעותית.¹ חיסוני השגרה המומלצים על ידי המשרד מפורטים בלוח ההתחסנות לתינוקות וילדים,² ובלוח ההתחסנות למבוגרים.³
- חיסוני השגרה לתינוקות עד לגיל שנתיים מבוצעים על ידי תחנות טיפת חלב שמופעלות על ידי שלושה גורמים: לשכות הבריאות המחוזיות של משרד הבריאות ("התחנות הממשלתיות"), עיריית תל אביב-יפו וירושלים ("התחנות העירוניות") וארבע קופות החולים ("הקופות").⁴
- לפי לוח ההתחסנות, שאר החיסונים לילדים ניתנים במסגרת בתי הספר (יסודי וחיבת ביניים), כאשר החיסון האחרון ניתן בכיתה ח' (ר' הערת שוליים 2).
- בשים לב להמלצות המפורטות של המשרד ולעידוד האוכלוסייה להתחסן לאורך שנים, אך טבעי שהנתונים אודות שיעורי ההתחסנות בפועל יהיו נגישים לציבור. דברים אלה נכונים מקל וחומר בשים לב לרישום הקפדני שמנהלת כל אחת מהרשויות המחסנות, כך שמצופה היה שהנתונים יפורסמו באופן שוטף ולכל הפחות ימסרו לציבור על פי בקשה.
- ח"מ ערכו חיפוש באתרי כל הרשויות המחסנות ולא מצאו את נתוני ההתחסנות של תינוקות ילדים ומשכך הגישו בקשה רוחבית ואחידה אל כל הרשויות המחסנות.

¹ <https://www.health.gov.il/Subjects/vaccines/Pages/default.aspx>

² https://www.health.gov.il/PublicationsFiles/alon_hisunim.pdf

³ https://www.health.gov.il/UnitsOffice/HD/PH/epidemiology/td/docs/370_Adult.pdf

⁴ התחנות הממשלתיות, התחנות העירוניות והקופות יקראו יחד לשם הנוחות: "הרשויות המחסנות"

6. במהלך חודש מרץ 2022 פנתה התנועה לחופש המידע אל ממוני חופש המידע ברשויות המחסנות בבקשה לקבל את נתונים על כמות המתחסנים בפועל, לפי לוח ההתחסנות של תינוקות וילדים, בחלוקה גיאוגרפית וביחס לשנים 2015 – 2022 ("הבקשה").
העתק הבקשה שהוגשה למשרד מצ"ב **כנספח 1** למכתבנו זה.
העתק הבקשה שהוגשה לשאר הרשויות המחסנות מצ"ב **כנספח 2** למכתבנו זה.
7. השוני היחיד בין שתי הבקשות הוא בסעיף המבוסס על **דוח מבקר המדינה** (ג64) משנת 2014 שכותרתו "מערך החיסונים לילדים, מבוגרים וצוותים רפואיים"⁵. בדוח זה ציין המבקר כך:
"המשרד [משרד הבריאות] מסר בתשובתו מינואר 2014 כי פיתח תכנה ("נחליאלי") שתכלול נתונים על כל הילדים שחוסנו, ללא קשר לגוף המחסן [מאגר מידע על נתוני החיסונים שיתקבלו מכל המפעילים], והשלים את כל הצעדים הנדרשים לתפעולה. על פי התכנון, יהיה ניתן לקבל מידע באמצעות תכנה זו בנוגע לכלל אוכלוסיית היעד בישראל".
8. בנסיבות אלה, ככל שהתחייבות המשרד משנת 2014 קוימה ודוח המבקר יושם, הרי שכלל הנתונים המבוקשים מכל הרשויות המחסנות, צריך להיות בידי המשרד מזה מספר שנים.
9. אף על פי כן, מכיוון שלא אותר כל פרסום באשר להטמעת מערכת "נחליאלי" במשרד, הוגשה הבקשה לכל הרשויות המחסנות, אשר מחויבות על פי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 ("החוק") להשיב לבקשה תוך 30 ימים.
10. נכון למועד שיגור מכתב זה, קופת חולים מכבי הינה הרשות המחסנת היחידה שהשיבה לבקשה ומסרה את מרבית הנתונים, ובהתאם למועדים הקבועים בחוק.
11. הגם שטרם חלף המועד למתן מענה, מצאנו לנכון לפנות אליכם במכתב זה על מנת שתשובת הממונים ברשויות המחסנות תהיה חיובית ותכלול את כל הנתונים המבוקשים.
12. ישנם מספר טעמים לפנייתנו זו ולהלן נמנה אותם בקצרה:
- 12.1 **מדובר במידע ציבורי בעל חשיבות רבה לכלל הציבור**
- 12.1.1 אין חולק שנתוני התחסנות האוכלוסייה הכללית, ובקרב תינוקות וילדים בפרט, מצויים בליבת ההגדרה של "מידע ציבורי". עובדה זו נלמדת בין היתר מהשיח הציבורי שמתקיים בנושא חיסוני השגרה,⁶ והן מהמאמצים שמושקעים מצד הרשויות המחסנות עצמן בעידוד האוכלוסייה להתחסן.⁷
- 12.1.2 יתרה מכך, כפי שנקבע בסעיף 10 לחוק, בריאות הציבור מהווה שיקול כבד משקל כנגד אינטרסים אחרים שמבקשים למנוע חשיפת מידע. בתי המשפט המחוזיים וגם בית המשפט העליון כבר הוציאו תחת ידם פסיקות המעידות על חשיבותו הרבה של מידע הנוגע לבריאות הציבור.⁸

⁵ <https://www.mevaker.gov.il/sites/DigitalLibrary/Pages/Reports/768-16.aspx?AspxAutoDetectCookieSupport=1>

⁶ <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001379731>

⁷ ראה למשל באתר קופת חולים מכבי - <https://www.maccabi4u.co.il/15744-he/Maccabi.aspx>; באתר קופת חולים כללית - https://www.clalit.co.il/he/your_health/kids/baby/pages/vaccines_for_kids.aspx

⁸ ראה למשל את פסיקת בית המשפט העליון בע"מ 3300/11 משרד הביטחון נ' גישה - מרכז לשמירה על הזכות לנוע (נבו) 05.09.2012 וכן את פסיקת בית המשפט המחוזי בתי"א בעת"מ 3807-03-17 ארגון הפרמדיקים הישראלי נ' מגן דוד אדום (נבו) 05.03.2018.

- 12.2. הקורונה הדגימה את היקף השליטה של הרשויות המחסנות בנתוני ההתחסנות
- 12.2.1. מראשית שנת 2020 ועד לכתובת מכתב זה, מנהל משרד הבריאות רישום קפדני של המתחסנים נגד נגיף הקורונה.⁹
- 12.2.2. הרישום הנ"ל כולל הבחנה בין מי שהתחסנו במנה ראשונה, שנייה, שלישית או רביעית וכן כולל פילוחים שונים כגון: מגדר, גילאים, מיקום גיאוגרפי, אוכלוסיות בסיכון ואפילו לפי עיסוק.¹⁰
- 12.2.3. הנתונים אודות ההתחסנות נגד נגיף הקורונה הוצגו ועדיין מוצגים על ידי המשרד והקופות באופן שוטף המתעדכן מעת לעת (לרוב מדובר בעדכון יומי או שבועי, ללמדך על השליטה של הרשויות בנתונים).
- 12.2.4. בשים לב לכך שחיסוני השגרה מנוהלים על ידי הרשויות המחסנות כבר עשרות שנים וכי רישום זה עבר דיגיטציה ומוחזק על ידי כל הרשויות באופן ממוחשב, אך מתבקש שנתונים אלה יפורסמו לציבור באופן שוטף, יזום ומלא – כפי שנעשה ביחס לחיסונים מפני נגיף הקורונה.
- 12.3. **אין מניעה פרוצדורלית למסור את המידע שבידי הרשויות המחסנות**
- 12.3.1. בקשר ישיר עם האמור בסעיף 12.2 לעיל, הרי שהיות המידע ממוחשב וקל לשליפה, לא זו בלבד שראוי לפרסמו במתכונתו הגולמית, אלא שגם אין כל מניעה טכנית בפרסום כאמור.
- 12.3.2. נוסף ונציין כי פניות דומות שלנו אל הרשויות המחסנות לקבל את המידע המפורט בבקשה, נדחו בעבר על ידי כמה רשויות מחסנות בטענות טכניות (כגון הקצאת משאבים). אולם פרסומים אודות נתוני ההתחסנות נגד נגיף הקורונה הוכיחו שהנתונים זמינים וניתנים לפרסום.
- 12.4. **התפרצויות של מחלות מדבקות מחייב גישה לנתונים בחלוקה לישוברים**
- 12.4.1. מעת לעת פורצת בישראל מחלה מדבקת כגון חצבת או פוליו ומאיימת לגרום לתחלואה נרחבת ואו קשה בקרב תינוקות וילדים, לרבות אלה שהתחסנו.¹¹
- 12.4.2. בימים אלה ממש (חודש מרץ 2022) אותרו מספר מקרי תחלואה של פוליו בילדים בירושלים, ואף מחוצה לה, דבר שהוביל למבצע חיסונים. המשרד מפרסם עדכון יומי אודות מספר המתחסנים החדשים¹² – מדובר בפעולה מבורכת שאינה צריכה להיות שמורה למקרי קיצון אלא להתקיים כדבר שבשגרה וביחס לכלל החיסונים הניתנים לתינוקות וילדים.

⁹ <https://data.gov.il/dataset?q=%D7%94%D7%9E%D7%AA%D7%97%D7%A1%D7%A0%D7%99%D7%9D> – לפי הדעת משרד הבריאות, החל מיום 13.03.2022 פרסום נתוני החיסונים יעודכן אחת לשבוע (בימי רביעי).

¹⁰ בחודש פברואר 2021 מסרו חלק מהרשויות המחסנות (קופת חולים מכבי וכללית) לידי התנועה לחופש המידע נתונים על נתוני התחסנות של מורים נגד נגיף הקורונה – ראו <https://www.meida.org.il/?p=11100> וגם כאן- <https://www.haaretz.co.il/health/corona/premium-1.9547694>

¹¹ <https://www.ynet.co.il/articles/0.7340.L-5568754.00.html>

¹² <https://www.gov.il/he/departments/news/21032022-05>

12.5 תופעת מתנגדי החיסון מחייבת הצגת נתונים מלאה לציבור

- 12.5.1 בשנים האחרונות ניכר שיש עלייה בתופעת ההתנגדות לחיסונים בקרב האוכלוסייה בישראל והדבר מהווה מוקד לוויכוח ציבורי סוער.
- 12.5.2 יצוין, כי תופעת ההתנגדות לחיסונים צוברת תאוצה בעשור האחרון ורק אתמול (22.03.2022) פרסם המשרד הודעה על כך שבתקופת הקורונה חלה ירידה בשיעור המתחסנים בחיסוני השגרה.¹³ הודעה זו מלמדת, בין היתר, לא רק על חשיבות פרסום הנתונים לטובת המאבק במתנגדי החיסונים, אלא גם על כך שהנתונים קיימים אצל הרשויות המחסנות.
- 12.5.3 הרשויות המחסנות משקיעות משאבים בהפצת מידע מבוסס ומהימן אודות החיסונים הניתנים בשגרה כדי להתמודד עם תופעת ההתנגדות לחיסונים. אך מתבקש שבמסגרת התמודדות זו יפורסמו גם נתונים כגון שיעור המתחסנים בכל חיסון, בכל ישוב.
- 12.5.4 בעוד שבחירתם של הורים שלא לחסן את ילדיהם שמורה להם על פי חוק, בה בעת שמורה להורים המחסנים הזכות לדעת האם הם מתגוררים בישוב עם שיעור התחסנות נמוך או גבוה ולכלכל את צעדיהם בהתאם.¹⁴
13. כל המתואר לעיל מהווה בסיס איתן לכך שיש למסור את מלוא הנתונים המבוקשים, ללא דיחוי ובוודאי שללא הערמת קשיים מיותרים כפי שנעשה בעבר.¹⁵
14. אנו מבקשות לציין כבר עתה כי ככל שניתקל בסירובים בלתי מוצדקים או בעיכובים בלתי מנומקים, לא נהסס לפנות לערכאות למיצוי זכויותינו ולטובת פרסום המידע החשוב הזה לציבור ללא דיחוי.
15. אנו מקוות שכל הרשויות המחסנות אשר קיבלו את בקשת המידע, ישכילו למסור את המידע המלא לציבור, באמצעותנו או בדרך של פרסום יזום ושוטף באתרי האינטרנט הרלוונטיים.
16. מכל מקום אנו זמינות לשאלות או להבהרות, ככל שיש בכך צורך.

עו"ד רחלי אדירי

בברכה,

עו"ד יערה זינקלר-שליט

¹³ <https://www.kan.org.il/item/?itemId=124333>

¹⁴ <https://www.vnet.co.il/health/article/hklkxbq11c>

¹⁵ בשנת 2018 פנתה התנועה לחופש המידע למשרד ולקופות בבקשה לקבל נתונים דומים לאלה שמבוקשים מהרשויות המחסנות כיום, אלא שאז סורבו חלק מהבקשות בטענות מופרכות ובלתי מבוססות, כגון הקצאת משאבים, ומוטב יהיה שלא לחזור אחריהן.

08/03/2022

לכבוד

שולמית בלנק

הממונה על חוק חופש המידע

משרד הבריאות

הוגש באמצעות טופס מקוון

הנדון: בקשה לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998

שלום רב,

בהתאם להוראות חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק") נבקש לקבל את פריטי המידע הבאים הנוגעים להתחסנות ילדים בחיסוני שגרה בפירוט להלן:

1. רשימת חיסוני השגרה אותם מקבלים ילדים (לרבות- צהבת B, מחומשת, פנאומוקוק, רוטה, פוליו חי מוחלש, אדמת, חזרת ובעבועות רוח, צהבת A);
2. שיעור המחסונים ומי שאינם מחוסנים (לא קיבלו חיסון/דחו חיסון) בכל יישוב בהתאם לרשימה שבסעיף 1 ובתיאור הבקשה;
3. אפיון תוכנת "נחליאלי" וכן כל סיכום דיון או חוות דעת באשר להיקף השימוש בה.

את כל האמור בחלוקה לשנים בין החל משנת 2015 ועד ליום המענה על בקשה זו.

נציין כי בדו"ח מבקר המדינה¹ משנת 2014 אף צוין בפירוט:

"המשרד (משרד הבריאות, א"ס) מסר בתשובתו מינואר 2014 כי פיתח תכנה ("נחליאלי") שתכלול נתונים על כל הילדים שחוסנו, ללא קשר לגוף המחסן [מאגר מידע על נתוני החיסונים שיתקבלו מכל המפעילים], והשלים את כל הצעדים הנדרשים לתפעולה. על פי התכנון, יהיה ניתן לקבל מידע באמצעות תכנה זו בנוגע לכלל אוכלוסיית היעד בישראל".

נדגיש כי ככל שחלקים מהמידע המבוקש יושחרו או יושמטו או שמסירתם תסורב על פי הוראות החוק יש לציין ולנמק זאת בהתאם להנחיות נוהל 3.1 של היחידה הממשלתית לחופש המידע.

את המידע המבוקש לעיל אבקש לקבל בפורמט מתאים לעיבוד מחשב כמו לדוגמה גיליונות נתונים (XLS, XLSX, CSV וכדומה).

להזכירכם, על פי חוק חופש המידע עליכם להשיב לבקשה זו בהקדם האפשרי ולא יאוחר משלושים יום מעת קבלת בקשה זו. כמו כן, לפי סעיף 6א לתקנות חופש המידע (אגרות), חריגה מהמועדים הקבועים בחוק לא תאפשר גבייה של אגרת טיפול והפקה.

בברכה,

אורי סולד
רכז פרויקטים

¹ דוח שנתי של מבקר המדינה 64 עמ' 612

08/03/2022

לכבוד

טלי צינמון

הממונה על חוק חופש המידע

קופת חולים מכבי

הוגש באמצעות טופס מקוון

הנדון: בקשה לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998

שלום רב,

בהתאם להוראות חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק") נבקש לקבל את פריטי המידע הבאים הנוגעים לחיסונים של מבוטחי הקופה, ביישובים בהם אחראית הקופה על שירותי טיפת חלב, בפירוט להלן:

1. רשימת חיסוני השגרה אותם מקבלים הילדים המבוטחים בקופה (לרבות- צהבת B, מחומשת, פנאומוקוק, רוטה, פוליו חי מוחלש, אדמת, חזרת ובעבועות רוח, צהבת A);
2. שיעור המחוסנים ומי שאינם מחוסנים (לא קיבלו חיסון/דחו חיסון) בכל יישוב בהתאם לרשימה שבסעיף 1 ובתיאור הבקשה;

את כל האמור בחלוקה לשנים בין החל משנת 2015 ועד ליום המענה על בקשה זו.

נדגיש כי ככל שחלקים מהמידע המבוקש יושחרו או יושמטו או שמסירתם תסורב על פי הוראות החוק יש לציין ולנמק זאת בהתאם להנחיות נוהל 3.1 של היחידה הממשלתית לחופש המידע. את המידע המבוקש לעיל אבקש לקבל בפורמט מתאים לעיבוד מחשב כמו לדוגמה גיליונות נתונים (XLS, XLSX, CSV וכדומה).

להזכירכם, על פי חוק חופש המידע עליכם להשיב לבקשה זו בהקדם האפשרי ולא יאוחר משלושים יום מעת קבלת בקשה זו. כמו כן, לפי סעיף 6א לתקנות חופש המידע (אגרות), חריגה מהמועדים הקבועים בחוק לא תאפשר גבייה של אגרת טיפול והפקה.

בברכה,

אורי סולד
רכז פרויקטים